

KATEKEZE FOIN-SA'E

Tema jeral ba fulan Marsu INTERPRETASAUN SÁ DE'IT MAK ITA FIAR-NA'IN SIRA BELE OFERESE BA SITUASAUN SIRA

- Objetivo.** 1. Tulun foin-sa'e sira ho esperansa interpreta situasaun
2. Tulun foin-sa'e sira simu situasaun ida-idak ho domin
3. Tulun foin-sa'e sira moris iha tempo presente maibe nafatin iha esperansa ba futuru

Duvida liu fali laran metin?

Job 6:11-20

Animador guia orasaun mak loke

Anmd. Hodi Padre,

Bele halo orasaun espontanha bele mos hili knanuk atu hananu

Ha'u laran metin HBN 181

Konta istoria foin-sa'e hein premio husi familia:

Foin-sa'e ida estuda iha universidade, wainhira remata nia estudu, hein atu simu premio kareta ida husi nia papa. Wainhira remata nia estudu, papa halo festa ba nia. Nia ho ksolok boot, konvida nia maluk sira mai tuir nia festa. Fofoun nia hanoin, keta halo be, papa la fo kareta karik. Maibe nia laran metin, ba nia papa, nia konvida duni nia maluk sira. Nia maluk sira mos ho ksolok mai tuir nia festa, tamba sira houtu hatene katak, nia sei simu kareta, no sira hotu sei sa'e kareta atu ba pasiar iha loron tuir mai.

Too festa klaran, apa tenke entriga premio. Nune'e ema hotu hamriik basa lima. Nia hein atu simu xave kareta nian, maibe papa entrega, premio ne'e falun ho surat tahan kado. Nia la loke premio be falun ne'e, maibe nia soe hela no halai sai festa, la fila too nia aman mate.

Nia hetan, edukasaun diak, nia ba uza edukasaun ne'e hodi hetan sebisu diak, moris diak, forma familia be riku. Apa hela kiak, moras, mate. Rona nia aman mate, nia fila mai uma, nia hetan, premio be uluk noa soe ne'e. Nia lees surat kado, hare nia aman nia letra hakere "ó be laran aat hatene fo buat diak ba ó nia oan, sa tan ó nia Aman iha Lalehan, sei fo buat buat ne'ebe ó husu, ...? Foin lee hotu xave kareta nian monu husi Bilia. Nia loke Biblia nee iha kotuk iha kareta nia surat police nian, (STNK) fatura sosa kareta nia, no kareta ne'e para iha garazen. Nia loke kareta, hare nia papa foto iha kareta laran, hamnasa midar ho nia.

Nia tur iha kareta nia sorin tanis, matan ben suli, maibe papa la iha ona.

Perguntas

1. Sese mak iha istoria be foin imi rona liu ba ne'e?
2. Tuir imi nia hanoin, oan nia hahalok diak ka lae?
3. Tansa?
4.

Maromak nia Liafuan: Jo 20:19-30

Jesus mosu ba eskolante sira

¹⁹Iha kalan loron uluk semana nian, uma iha nebe eskolante sira hela, nia odamatan taka metin tan sira tauk Judeu sira, Jesus mosu mai, hamriik iha sira leet hodi dehan: "Dame hela ho imi!" ²⁰Koalia tiha nune'e, Nia hatudu ba sira Nia liman no sorin. Hare tiha Na'i, eskolante sira haksolok teb-tebes. ²¹Jesus lia tun teni ba sira: "Dame hela ho imi! Nudar Ha'u Aman haruka Ha'u mai, nune'e mos Ha'u haruka imi ba." ²²Hateten tiha ne'e, Nia hu'u iis ba sira dehan: "Simu ba Espiritu Santu! ²³Sira nebe imi perdua sira sala, sira hetan duni perdua; sira nebe imi la perdua sira sala, sira la hetan duni perdua."

²⁴Tome, sira na'in sanulu resin rua ne'e ida, nebe ema hanaran Kaduak, la hamutuk ho sira wainhira Jesus mosu. ²⁵Tan ne'e, eskolante sira hateten ba nia: "Ami hare ona Na'i!" Maibe nia hatan ba sira: "Ha'u la hare karik besi kusan nia kuak iha Nia liman, la tau karik ha'u nia limanfuan iha besi kusan fatin, no la hatama karik ha'u nia liman iha nia sorin, ha'u sei la fiar."

²⁶Liu tiha loron ualu, eskolante sira halibur fali iha uma laran. Tome mos hamutuk ho sira. Odamatan sei taka hela, Jesus mosu hodi hamriik iha sira leet dehan: "Dame hela ho imi!" ²⁷Hafoin Nia hateten ba Tome: "Lori o nia limanfuan mai, no hare Ha'u nia liman; lolo o nia liman hodi hatama iha Ha'u nia sorin. O keta laran tos, maibe fiar!" ²⁸Tome hatan dehan ba Nia: "Ha'u Na'i, ha'u Maromak!" ²⁹Jesus lia tun teni ba nia: "O fiar tan o hare tiha Ha'u? Ksolok ba sira nebe fiar maski la hare."

³⁰Jesus halo sinal seluk barak tan iha nia eskolante sira oin nebe la hakerek iha livru ne'e. ³¹Maibe sira ne'e hakerek atu imi fiar katak Jesus mak Messias, Maromak nia Oan Mane; nune'e hodi fiar, imi hetan moris hodi Nia naran.

Pergunta

1. Jesus halo saida ba nia eskolante sira?
2. Tansa Tome la fiar eskolante sira seluk konta ba nia katak sira haree Jesus?
3. Tansa Tome dehan ""Ha'u Na'i, ha'u Maromak!""?
4. ...

Ka bele mos uza leitura tuir mai ne'e; Job 6:1-30

Ema se atu Maromak hanoin nia?

¹Tuir mai Job ko'alia. Nia dehan ²"Ha'u nia susar bele tetu karik, no ha'u nia terus bele tau hamutuk iha balansa! ³Maibe sira todan liu fali rai henek tasi nian. Tan ne'e mak ha'u ko'alia maka'as. ⁴Maromak nia rama oan sira sona metin ha'u, ha'u nia espiritu supa sira venenu, Maromak nia hahalok halo ha'u tauk. ⁵Kuda burru fuik ida lian bainhira duut iha, ka karau aman lia bainhira nia hahan besik nia? ⁶Aihan midar bainhira masin la iha, sabor sa iha mantolu nia mutin? ⁷Maibe buat sira nebe ha'u niaibun hakribi mak ohin ha'u nia aihan iha ha'u nia moras. ⁸Ema ida sei la rona ha'u nia orasaun, Maromak haraik ba buat nebe ha'u husu! ⁹Maromak harahun ha'u ba, fo liberdade ba nia liman hodi halakon ha'u! ¹⁰Hanoin ida ne'e sei fo ksolok mai ha'u ba (ksolok iha terus laran), katak ha'u nunka hamriik hasoru Ida nebe Santu nia ukunfuan sira. ¹¹Maibe ha'u iha kbiit atu kontinua hein? No iha pasiensia bainhira saran tiha ba rohan ne'e? ¹²Ha'u iha kbiit fatuk nian, ha'u nia isin lolon halo ho besi riti? ¹³La iha ema atu tulun ha'u. Tulun hotu husik tiha ha'u? ¹⁴Maluk sira nebe la hatene hanoin halo ha'u lakon hamtauk Maromak. ¹⁵Hanesan mota, ha'u nia maun alin sira hatudu an laran la metin, hanesan mota sira sulii liu. ¹⁶Sira hanesan be nahisi nebe naben iha neve nia okos. ¹⁷Maibe, bainloron manas mai no mota sira sai maran, sira lakon iha loron matan nia manas. ¹⁸Tan ne'e mak karavana sira lakon sira nia dalan, hodi ba dook iha rai fuik, no lakon. ¹⁹Karavana sira hosi Teman buka mota kiik sira no ema la'o rai sira hosi Saba buka mota sira. ²⁰To'o neba, sira nia nia esperansa leet deit, halo sira neon kraik. ²¹Imi mos la bele tulun ha'u, imi hare ha'u tauk no imi dada an. ²²Ha'u husu buat ruma hosi imi. Ha'u dehan, ²³"Selu resgate ba ha'u, soi ha'u hosi tiranu ida?" ²⁴Hanorin ha'u ba no ha'u sei nonok; hatudu mai ha'u iha nebe ha'u sala. ²⁵Ha'u sei la laran moras ho liafuan los, maibe imi nia liafuan ne'e hatudu tiha sa ida? ²⁶Imi despresa ha'u nia liafuan, ka soi lia halerik ba anin atu hu'u ba dook? ²⁷Imi sei dada sorte kona ba oan kiak ida, ka buka lia tuir malu atu faan imi nia belun? ²⁸Mai, fo atensaun mai ha'u basa ha'u sei la bosok. ²⁹Dada an ba no haraik justisa mai ha'u; hanoin didiak. Ha'u nia kasu seidauk tesi lia ba. ³⁰Ha'u nisa nanal bosok? Ha'u niaibun la hatene desastre?

Sumáriu

Maluk sira, iha istoria ita rona foin-sa'e ne'ebe, husik hela nia aman, hanoim katak nia la simu kareta nu'udar prezente ba nia estudu. Ida ne'e ninia dúvida deit laos loos. Se nia laran metin karik, nia la husik nia aman mesak. Momento nia aman presiza nia tulun maka nia la iha nia aman nia sorin. Oras ne'e sosiedade hetan susar, tanba Pandemia Covid-19, ita mos la ses husi pandemia ne'e. Maibe neineik ka kleur sei lakon ka hetan vasina. Buat ne'ebe diak mak; tenki estuda atu hetan ninia ai-moruk.

Iha ema balun nia fuan-desloka, iha balun nia laran taridu/*duvida* hodi husu ... realidade moruk husi moras ne'e nian be ema senti no pandemia be humanidade oras ne'e koko, dudu ema ba liu skandalu no protesta duke fiar; dúvida duke laran metin hodi abandona an. Hanesan deit, hasoru ema nia lamenta ne'e ka hasoru rasik ida ne'ebe nafatin prezensa (ba ita fiar nain sira), Maromak.

Ita sarani nia fiar nafatin hadutu oinsa Maromak, liu husi nia Espirito, akompañia humanidade nia istoria, no mos situasaun be susar no la favoravel. Nia ne'e Maromak be la terus maibe iha laran sadia, "*Impassibilis est Deus, sed non incompassibilis*" (Maromak la terus maibe nia la kuran laran sadia) tuir Bernard of Chiaravalle. Se ita lee istoria salvasaun nian (Biblia liu-liu iha Exodo) Maromak la husik nia povo mesak, maibe hamutuk ho sira nafatin, liu-liu wainhira sira terus maka'as, liu-liu iha rai fuik maran. Nune'e mos iha oras ne'e, Maromak la husik ita, la dook husi ita, maibe Nia mak terus iha no ho sira be terus no kontinua soi hanesan nia soi sira be fo sira nia moris ba ema seluk, ema barak mak fo sira nia moris hodi serbi sira seluk iha dalan professional nian. (Estreia 2021)

Lia menon: *Maromak hamutuk nafatin ho nia povu, iha momento houtu.*

Molok reza atu taka, Animador, fahe grupo boot ne'e ba grupo kiik. Grupo ida pelo menos ema nain 3-5. Se diak liu sira ne'e besik malu. Maibe se la iha la buat ida.

Fahe perguntas tuir mai ne'e ba sira:

1. Ema barak terus no mate; sira bolu Maromak. Maromak hatan ka lae? Fo ezemplo ka esperensia ruma!
2. Tuir imi nia esperensia ka lee iha media; wainhira dúvida, ema tenki halo saida?
3. Wainhira ó dúvida, hakarak rona liafuan ida ne'ebe, husi Maromak ba ó? Tansa?
4. Imi foin-sa'e oratoriano, imi sei halo saida atu tulun ema fiar laek sira atu fiar iha Maromak?
5. Oinsa ó tulun ema ida be buka deit rikusoin husi nia familia, atu bele husik hahalok nee?

Resposta; sei fahe iha oratorio semana oin, molok tama ba katekeze. Se lae bele mos uza sira sharin ne'e nu'udar katekeze, animador fo rezumu, ba sira nia sharin.

Orasaun mak taka.

Dala barak liu ha'u hetan ha'u nia iha Na'i nia liman.

Ida ne'e mak ha'u hein iha ha'u nia moris husi ha'u sei kiik

Maibe oras ne'e iha buat seluk;

Inisiativa nafatin husi Maromak.

Ida ne'e loos duni, esperensia spiritual profundo

Atu hatene no sente ha'u nia an iha Maromak nia liman

Ita fiar nain sira, haroman ho fiar

Lk 23: 8-12

Animador guia orasaun mak loke

Anmd. Hodi Padre,

Bele halo orasaun espontanha bele mos hili knanuk atu hananu
Ha'u laran metin Jesus fo naroman HBN 197

Jogu

Animador prepara:

1. lilin. (5-6)
2. Prepara kaixa koa halo kiik eh boot (belar)
3. zis

Oinsa halo jogu ne'e;

1. Animador fahe grupo, ba 3-4 konforme partisipantes
2. Animador ho zis ka ai eh fatuk, riska iha rai, nu'udar dalan atu sira lao tuir.
3. Dalan iha ninia hahuu no rohan (start no finish)
4. Grupu ida simu lilin, halakan lilin, lao tuir dalan be ohin prepara ona ne'e.
5. Sira seluk, iha dalan kehe atu hamate lilin. (Ia dehan kehe ba lilin lae, kehe iha fatin deit, nu'udar hahalok ne'ebe hakarak atu halakon ka estraga.
6. Sira ne'ebe mai ho lilin salva nia lilin la bele mate.
7. Grupu sira be manan mak, sira nia lilin la mate too iha liña ikus nian.

Maromak nia Futar lia Lk 7: 16-18

Aiknanoik ahi oan nian

¹⁶“Ema ida la sunu ahi oan hodi taka nia ho luhu ida, ka tau nia iha tobafatin okos; maibe tau nia iha ahi oan fatin, atu sira nebe tama mai bele hare nia naroman. ¹⁷Basa la iha buat ida nebe subar hela, nebe ema sei la hare hetan; la iha buat ida nebe ema la hatene, nebe ema seluk sei la fo sai. ¹⁸Ne'e duni, hare di-diak oin sa imi rona; basa ema nebe iha ona sei simu tan, no housi ema nebe la iha sei hasai tan buat nebe nia hanoin nia iha.”

Perguntas

1. Wainhira nakukun mai ema presiza saida?
2. Wainhira ema hetan ahi oan, sira tau ahi oan iha ne'ebe? (se lámpada halo oinsa)
3. Ikus liu Jesus dehan; “ema nebe iha ona sei simu tan, no housi ema nebe la iha sei hasai tan buat nebe nia hanoin nia iha.”. ne'e katak sa ba ó?
4.

Ka bele mós uza tuir mai ne'e

Jesus iha Herodes nia oin

⁸Wainhira Herodes hare Jesus, nia haksolok teb-tebes; kleur ona mak nia hakarak hare Jesus, tan buat barak nebe nia rona kona ba Nia, hodi hein atu hare milagre ruma. ⁹Nia husu buat oi-oin ba Jesus ho liafuan barak, maibe Jesus la hatan buat ida. ¹⁰Amlulik boot sira no eskriba sira litik makaas hodi foti lia hasouru Nia. ¹¹Herodes ho nia soldadu sira hasara Nia, hamnasa Nia, no fo hatais unuk mutin ida ba Nia, hafoin haruka Nia fila fali ba Pilatos. ¹²Iha laron neba Herodes ho Pilatos sai belun ba malu; uluk sira hare malu la diak.

Sumáriu

Maluk foin-sa'e doben sira, iha ita nia aktividade foin ne'e, ita rasik koko no haree, difisil oinsa atu lori no sai roman. Maibe se ita hakarak atu sai roman, ita sei hakaas an buka meus oi-oin atu bele too ba meta. Sira ne'ebe iha nakukun laran, hein hela ita nia roman ne'e, ho esperansa boot. Nune'e ita labele halo sira lakon esperansa. Maibe se ita la too ba maka sira sei iha hanoin rurua; tebes ka lae? DÚVIDA.

Wainhira iha dúvida, ita hasoru ho; roman fiar nian, basa ita mak fiar nain, nu'udar fiar nain, fiar ne'e mak esperansa. Hanesan Papa Bento dehan; “redensaun mak ofere se ona mai ita ho hanoin katak fo

tiha ona esperansa mai ita, laran metin iha esperansa ne'e, ho virtude be ita bele pratika iha ita nia tempo: momento ne'e, maski nia susar, ita bele fiar ka tau laran metin ba no simu se ida ne'e tulun ita ba finalidade ida, se ita hatene finalidade ne'e, no se finalidade ne'e boot atu justifika ne'e mak ita nia hakaas an iha ita nia jornada"

Sarani sira nia esperansa ne'e istoriko no ida ne'e baseia ba laran metin tebes duni iha Maromak, Jesus Kristo nia Maromak be nunka husik nia povo mesak no nafatin hamutuk ho sira. Esperansa ne'e liu buat houtu ne'ebe bele fo ksolok ba ema nia espetativa sira be kesi "iha ne'e no ohin", momento presente, bele tahan deit ho ema nia rekursu rasik ka ho ema ne'e no ho buat ne'ebe ita iha. Esperansa be ita koalia dadaun ne'e baseia ba Maromak nia promesa, no ida ne'e mak garantia ne'ebe loos.

Esperansa be dudu ita halo ita nia esperansa kiik sira hetan susesu, hatudu valor boot iha ne'ebe humanidade investe ho energia espesial: lialoos, laran diak, justisa, solidariedade, damen, domin nsst., sira ne'e la nakfilak utopia sira (mehi deit laos realidade), maibe sai realidade no pratiku iha realizasaun ba planu boboot be Maromak prepara nafatin ba humanidade tomak no ne'e mak definitivu iha Kristo. Ne'e mak esperansa be dudu ita.

Lia menon: Ita mak roman ba ita nia tempo, ho ita nia moris SARANI DIAK nian.

Orasaun atu taka
Na'i Jesus Kristo
Ita mai iha mundo
hola isin nu'udar ami ema
terus hanesan ami.
Ha'u liu iha moris ne'e
Hasoru susar no terus
Tulun ha'u hanoin katak Ita hamutuk ho ha'u
Iha tempo hotu no fatin hotu;
Be ha'u liu maski ne'e segredo liu ba Ita
No Ita nia grasa falun ha'u ba nafatin
Ha'u laran metin ba Ita nia hakuak,
rona ha'u nia harohan. Amen

Maromak hadomi ita too rohan

Jo 13: 1-20

Animador guia orasaun mak loke
Anmd. Hodi Padre,
Bele halo orasaun espontanha bele mos hili knanuk atu hananu
Hadomi ha'u la soi HBN 176

Aniamdor husu pergunta sira tuir mai ne'e!

1. Imi halo ona saida iha semana ida ne'e, husi imi nia hahalok nu'uda roman ba seluk?
2. Ema ruma apresia ona imi, hodi dehan; "obrigado", ba ita nia hahalok, liafuan nsst.?
3. Se mak tulun ona, koalia liafuan diak ruma ba ema, maibe ema la apresia nia?
4. ...

Maromak nia liafuan Jo 13: 1-20

Jesus fase eskolante sira nia ain

¹Molok tama ba festa Paskua, Jesus hatene ona katak Nia oras to'o ona atu husik mundu ne'e hodi liu ba Aman; no hadomi tiha Nia doben sira nebe hela iha mundu, Nia hadomi sira to'o rohan. ²Sira sei

han dau-daun, diabu hatama tiha ba Judas Iscariotes nia ulun atu saran Jesus. ³Hatene mos katak Aman saran tiha buat hotu iha Nia liman, no katak Nia mai housi Maromak no sei fila hikak ba Maromak, ⁴Jesus hamriik housi meja, kolu nia unuk no hola hena mutin naruk ida hodi kesi ba nia knotak. ⁵Tuir mai, Nia tau be iha basia ida no hahu fase apostolu sira nia ain hodi hamaran sira ho hena mutin nebe bobar hela iha nia knotak. ⁶Nia to'o ba Simao Pedro nebe dehan: "Na'i, Ita atu fase atan Ha'u nia ain?" ⁷Jesus hatan ba nia: "Oras ne'e o la bele hatene buat nebe Ha'u halo dau-daun; ikus mai o sei hatene." ⁸Pedro simu: "Lae, ba nafatin Ita sei la fase ha'u nia ain!" Jesus dehan fali ba nia: "Ha'u la fase o nia ain karik, o sei la iha parte ho Ha'u." ⁹Simao Pedro hasa'e fali lia ba Jesus dehan: "Ne'e sa, Na'i, fase la'os ha'u ain deit; fase mos ha'u liman no ulun." ¹⁰Jesus lia tun hikak ba nia dehan: "Ema nebe haris tiha ona la presisa, sei fase deit ain, tan nia isin mos ona. Imi mos tiha ona; maibe la'os imi hotu." ¹¹Nia hatene se los mak sei saran Nia; tan ne'e Nia dehan: "Imi mos ona maibe la'os imi hotu." ¹²Fase hotu tiha sira nia ain, no hola fali nia unuk, Nia fila ba nia fatin hodi dehan ba sira: "Imi komprende Ha'u halo sa los ba imi?" ¹³Imi bolu Ha'u Mestre no Na'i; imi dehan los: Ha'u nune'e duni. ¹⁴Ne'e duni, Ha'u, Na'i no Mestre, fase karik imi nia ain, imi mos sei fase nia ain ba malu. ¹⁵Basa Ha'u fo esemplu ba imi, atu, nudar Ha'u foin halo ba imi, imi mos banati tuir. ¹⁶Tebes, tebes, Ha'u dehan ba imi: 'Atan ida la sai boot liu fali nia na'i; no manuain la boot liu fali ida nebe haruka nia.' ¹⁷Imi komprende buat ne'e karik, ksolok ba imi wainhira imi halo tuir. ¹⁸La'os kona ba imi hotu mak Ha'u koalia; Ha'u hatene Ha'u fihir se, maibe atu eskritura ne'e sei tuir los: 'Ema nebe han paun hamutuk ho Ha'u foti ona nia ain tuban hasouru Ha'u.' ¹⁹Ha'u dehan buat hirak ne'e kedas ba imi, molok nia mosu, atu wainhira buat ne'e mosu duni, imi bele fiar katak Ha'u mak Ha'u. ²⁰Tebes, tebes, Ha'u dehan ba imi: ema nebe simu ida nebe Ha'u haruka simu Ha'u; no ida nebe simu Ha'u, simu Ida nebe haruka Ha'u mai.

Perguntas

1. Molok tama ba festa Paskoa Jesus hatene ona saida?
2. Ho hahalok saida mak Jesus hatudu mai ita, hodi dehan hadomi ita too rohan?
3. Tansa mak Jesus tenki fase Apostolos sira nia ain?
4. Ita simu se, mak ita simu Jesus? Tansa?
5.

Sumáriu

Dala barak ita halo buat diak maibe ema la haree, ita hatudu hahalok diak, ema la apresia, ita koalia loos, ema la rona. Ikus mai ema la kohi haree tan ita nia oin. Ba buat hirak hanesan ne'e mak Jesus dehan; Ema nebe rona imi rona Ha'u, no ema nebe hakribi imi hakribi Ha'u; maibe ema nebe hakribi Ha'u, hakribi Ida nebe haruka Ha'u mai." (Lk 10:16).

Iha Evanjellu S. João haktuir mai ita kona ba **Jesus hadomi ita too rohan**. Hodi fo ezemplo hadomi too rohan ne'e mak Jesus hatudu, Nia Maromak maibe hakruuk fase nia Apostlu sira ain, maski Pedro la simu. Nune'e Jesus dehan ba nia; Ha'u, Na'i no Mestre, fase karik imi nia ain, imi mos sei fase ain ba malu. Basa Ha'u fo esemplu ba imi, atu, nudar Ha'u foin halo ba imi, imi mos banati tuir.

Ema nia esperansa boot no loos, mak kaer metin/ laran metin deit iha Maromak maski iha dezesperado sira – Maromak be hadomi ita Nia kontinua hadom ita "too iha rohan" too buat houtu "kompleto ona ka tuir loos ona". Ema ne'ebe domin mak dudu nia, hahuu komprende saida mak "moris" ne'e ... hahuu komprnde liafuan esperansa ninia signikado.

Esperansa nia realidade halo ita moris iha serteza katak future ne'e tomak sei garantia. Hanesan ne'e, esperansa ne'e liga ba, Maromak hamutuk ho ita. Esperansa hanesan ne'e troka presente (tempo ka momento presente), laos tamba deit wainhira hatene future ne'e nu'udar realidade positive momento presente sai fali lori todan, tamba hanoin ba futuro, ho fiar, troka ita nia hahalok moris nian. Moris ho Maromak la hanesan moris la ho Maromak. Nia mak Maromak ida be loke dalan maski moris iha rai fuik maran nian, dezafia dadaun atu halo ita livre husi fiar sala no fiar laek, taug no livre husi fiar falsu. Tamba

ida ne'e maka esperansa be dudu ita lori ita husu ba *Maromak ba prezente fiar nian*, husu atu laran metin ba nia ida be realiza buat hotu iha ema houto, no tau laran metin iha ema seluk (streia 2021)

Lia Menon: ITA NIA MAROMAK HADOMI ITA TOO ROHAN

Buat ne'ebe Tenki halo iha semana oin:

Animador, halo oinsa atu sira ida-idak hetan ona sumáriu ba semana oin nian, atu sira bele lee ona.

Fahe ba grupo ka individual konforme, hare sira nia situasaun.

Se mana oin fahe perguntas tuir mai ne'e!

1. Fahe imi nia hanoin ka esperensia kona ba hili. (hili laos monu iha dalan haree foti, mai be foti ida husik ida seluk)
2. Papa Francisco konvida ita atu sai ema sira iha tempo "matak nian duke iha tempo bailoron nian", ne'e katak sa?
3. Ita hakarak sai Se loos, iha realidade be ita hasoru ne'e nia oin atu ita bele halao moris ne'e?
4. Tansa ema Efesso sira iha maromak maibe la iha esperansa?
5. Tansa mak J. Moltmann, dehan katak "wainhira fiar transforma ba esperansa, la halo ema hakmatek

Orasaun atu taka

Kristo nia Espirito halo ha'u sai santo.

Kristo nia Isin, soi ha'u

Kristo nia ran, hakonu ha'u ho domin

Bee husi Kristo nia sorin, fase ha'u

Kristo nia terus, fo kbiit mai ha'u.

Jesus laran diak rona ha'u

subar ha'u iha Ita nia kanek,

nunka husik ha'u, atu dook husi Ita. Amen

Tempo susar nian mak tempo ida atu hili 1Ped 4:12-19

Proessu:

Animador guia orasaun mak loke

Hodi Padre,

Ami Aman be iha Lalehan,

Animador husu sira atu fahe; perguntas be semana uluk nian be fo ona ba sira.

Animador halo rezumu ho sira nia sharing.

Hafoin lee Maromak nia liafuan tuir mai ne'e

Maromak nia liafuan Mat 19: 16-30 ka 1Ped 4:12-19

Mane klosan riku

¹⁶La kleur mane ida hakbesik ba Nia dehan: "Mestre, ha'u sei halo buat diak sa atu hetan moris rohan laek?" ¹⁷Jesus husu ba nia: "Tansa o husu Ha'u kona ba buat nebe diak? Ida deit mak diak. Maibe, o hakarak tama ba moris karik, halo tuir ukunfuan sira ba." ¹⁸Nia husu fali: "Ukunfuan nebe?" Jesus hatan: "Keta oho, keta sala ho ema nia kaben, keta na'ok, keta foti lia

falsu; ¹⁹hamtauk o nia aman ho inan, hadomi o nia maluk hanesan o an rasik.” ²⁰Klosan ne’e dehan ba Nia: “Ha’u halo tuir ona buat ne’e hotu: ha’u sei halo tan sa ida?” ²¹Jesus dehan ba nia: “O hakarak sai ema diak lo-los karik, ba fa’an tiha o nia sasan hotu hodi fahe ba ema kiak sira, nune’e o sei hetan rikusoi iha lalehan; hafoin mai tuir Ha’u.”

²²Rona tiha lia hirak ne’e, mane klosan fila ho neon nakraik, basa nia iha rikusoi barak. ²³Tan ne’e Jesus dehan ba nia eskolante sira: “Tebes, Ha’u dehan ba imi: ema riku ida atu tama iha reinu lalehan susar. ²⁴Tebes, Ha’u dehan ba imi: lalais liu ba kuda kamelu ida tama iha daum nia kuak liu fali ema riku ida tama iha reinu lalehan.” ²⁵Wainhira eskolante sira rona lia ne’e, sira hakfodak hodi dehan: “Nune’e se los mak bele soi an?” ²⁶Jesus fihir sira hodi dehan: “Ba ema sira, ne’e la bele; maibe ba Maromak buat hotu bele deit.”

²⁷Tuir mai Pedro hasa’e lia dehan: “Be ami nebe husik tiha buat hotu hodi tuir Ita Boot: ba ami ne’e sa ida?” ²⁸Jesus dehan ba sira: “Tebes, Ha’u dehan ba imi: imi sira nebe tuir Ha’u, iha mundu foun, wainhira Oan Mane tur iha nia kadunan gloria nian, imi sei tur mos iha kadunan sanulu resin rua hodi tesi lia ba suku sanulu resin rua Israel nian. ²⁹Ema hotu nebe husik uma, maun alin, feton, aman, inan, oan sira ka rai, tan Ha’u nia naran, sei simu dala atus ida liu tan hodi simu mos nudar liman rohan moris rohan laek. ³⁰Barak nebe uluk, sei ikus fali; no sira nebe ikus, sei uluk fali.”

Sumáriu

Fiar nain hatan ba esperansa be Maromak fo, baseia ba Evanjellu nu’udar Maromak nia kbiit ba transformasaun no hafoun moris nian.

Papa Francisco konvida ita atu sai ema sira iha tempo “matak nian duke iha tempo bailoron/ ai-tahan monu nian”. Sarani sira haree mundo nia “tubun foun sira” duke “ai-tahan kinur” iha ai-sanak. Ita la soi/salva an iha nostalgia no halerik, basa ita hatene katak Maromak hakarak ita sai soin ba promesa no la sura kolen haburas mehi sira. Ho fiar iha Maromak ida be “mai” atu intervén

Sarani nia liman esperansa nian – mak Kristo nia liman iha kruz – ita hakuak mundo tomak no konsidera la iha ema ida lakon ka halo sala.

Maibe mahusuk balun be lejitima; ita hakarak sai Se loos, iha realidade be ita hasoru ne’e nia oin atu ita bele halao moris ne’e? No oinsa ita bele halao moris ho buat sira ne’e houtu? Tamba ita bele lakon oportunidade boot se ita la uza esperensia sira be ita liu ona, no mos terus no susar sira.

Los duni katak iha ema barak nudar sidadaun no husi prespektiva sivil, ho konsiensia ne’ebe loos kona ba ita nia humanidade no la ho presvektiva fiar nian ida, buka ka tenta atu hapara siruasaun krizi ida ne’e. kuaze lejitima.

Maibe iha sira ne’e nia leet, ita mos iha. No mundo iha oras ne’e presiza sasin husi ita nia moris, ita nia sasin be hetan ona nia arti husi ita nia moris hasoru malu ho Kristo no iha Maromak Kristo Jesus. S. Paolo fo hanoin ba ema Efesso sira katak molok sira hasoru Krsito sira “la iha esperansa” no nune’e “la iha Maromak iha mundo” (Ef 2:12). Los duni tamba nia hatene sira iha sira nia maromak, maibe la iha esperansa husi sira nia mitos. Ho sira nia maromak sira la iha Maromak. Maski nune’e, sira hatene Maromak liu husi ninia Oan ne’e dehan katak sira simu esperansa ba sira nia an, no mos ema sira iha ohin loron nian. Ida ne’e sai hanesan ne’e tamba *fiar sai esperansa*, “*fiar mak esperansa*”.

Fiar nia hateke hasoru malu ho Jesus Kristo ida ne’e mak halo ita oinsa ita hateke ba fiar, oinsa ita senti iha ita ida-idak nia fuan be la hanesan. Nune’e, oinsa ita halo desijaun no fo valor ba buat ne’ebe iha folin (vale) ka la iha folin (la vale) tadak ho sorumutu husi ema ida ba ida seluk (ema ho ema). Tan ne’e mak teólogo ida reflète makaas kona ba Esperansa, hanesan, J. Moltmann, dehan katak “wainhira fiar transforma ba esperansa, la halo ema hakmatek maibe halo sira laran la hakmatek, la halo sira

pasensia maibe halo sira la iha pasensia. Envesde lao tuir realidade nee, sira hahuu terus husi ne'e no kontra fali.

Lian menon : Ita sei la salva an ho nostalgia no halerik maibe ho Eaperansa

orasaun atu taka

Aman Maromak, ami hein ho esperansa Ita Nia Espirito Santo. Hakonu ami ho matenek lalehan nian, Espirito matan moris no neoan nain, nunee, ami bele hare no deskobre ami nia maun alin sira nia presiza espiritual no material nian. Haraik saude diak, no laran manas pastoral nian, atu ami bele too ba familia, foin sae no labarik be hein ami nia tulun, atu ami lori sira hakbesik ba Ita ka hametin sira nia fiar, hodi fiar loos deit Ita, ami nia Nain no Ami Maromak. Ami harohan nee hodi NJN ;

Selebrasaun atu taka ba tema INTERPRETASAUN SA DEIT MAK ITA FIAR NAIN SIRA BELE OFERESE

Intro. Maluk sira, iha ita nia selebrasaun ohin, ita hanoin ita nia maluk sira be terus, tan COVID-19, ita la intervene ho rikusoin no fisuku, maibe ho Kristo moris hias, ita hasa'e ita nia harohan ba Aman Maromak, atu bele intervene, ba situasaun terus iha mundo ne'e.

Guia: hodi Padre,

Hanau: **AMI FIAR JESUS** **233**

1. Ami fiar Jesus, ami Na'i, ami hein Jesus, ami Na'i.

Ami hadomi Jesus, ami Na'i.

Na'i Jesus, rona ami. (2x)

2. Ami buka Jesus, ami Na'i, ami harohan Jesus, ami Na'i.

Ami hananu Jesus, ami Na'i.

Na'i Jesus, rona ami. (2x)

3. Ita ho ami Jesus; Ita ho ami, iha ksolok Jesus, Ita ho ami

Iha terus, Jesus, Ita ho ami,

Ita ho ami ba nafatin. (2x)

NB.: Salmo, reza ida deit. Salmo 114 ne'e reza deit iha Domingo Ressureiçao

Salmo 62: 1-12

Iha [Maromak](#) deit mak iha hakmatek ba ha'u nia klamar, hosi ha'u nia salvasaun; nia mesak mak ha'u nia fatuk, ha'u nia salvasaun, ha'u nia 9oo san9a tan ne'emak ha'u hamriik la namlele.

To'o bainhira mak imi duni tuir vitima ida,
hotu hamutuk, hodi hanoin atu oho,
hanesan ateru nebe atu to'o ona,
baki nebe aat ona?

Sira hanoin deit atu lohi,
bosok ema mak sira mesak nia ksolok,
ho lia bosok iha sira nia ibun
sira ko'alia kona ba bensa,
ho malisan ida iha sira nia fuan sira.

Hakmatek iha [Maromak](#) mesak, ha'u nia klamar!
Nia mak ha'u nia esperansa nia hun.
Nia mesak mak ha'u nia fatuk,

Salmo 114

Bainhira Israel sai hosi Ejiptu,
Jacob nia oan sira hosi nasaun sira seluk.
Juda sai Na'i nia Templu,
Israel sai nia reinu.

Tasi halai bainhira nia hare,
Jordaun fila fali hosi nia dalan.
Foho sira haksoit hanesan bibi aman,
no foho kiik sira hanesan bibi oan tinan ida.

Tasi, tansa o halai,
tan sa o fila, Jordaun, hosi o nia dalan.
Foho sira tansa imi haksoit hanesan bibi aman,
foho kiik sira hanesan bibi oan tinan ida?

Rai, nakdedar ba, iha Na'i futar oin
Iha Jacob nia Maromak futar oin
nebe halo fatuk nakfila ba be lihun
no fatuk ba bematn.

ha'u nia salvasaun, ha'u nia flortaleza,
 tan ne'e mak ha'u hamriik la namlaele.
 Iha [Maromak](#) mak ha'u nia salvasaun
 no ha'u nia 10oo sa, fatuk ha'u nia kbiit nia.
 Iha [Maromak](#) mak ha'u nia subarfatin;
 imi povu sira, konfia iha nia ba, nafatin.
 Loke imi nia fuan 10oo san nia,
 [Maromak](#) mak subarfatin ida mai ita.
 Ema baibain hanesan anin nia iis,
 ema nebe importante delusaun deit;
 tau sira hamutuk iha balansa,
 no sira kmaan liu fali anin nia iis.
 Keta konfia iha obriga ema 10oo san,
 la iha esperansa bainhira imi naok;
 biar rikusoi sai uain liu tan,
 keta tau imi nia fuan ba nia.
 Bainhira [Maromak](#) ko'alia tiha,
 dala rua mak ha'u rona ida ne'e:
 Kbiit mak Maromak nian,
 ba ita, Na'i, domin metin;
 no ita selu fali ema ida-idak
 tuir nia hahalok sira merese.

Pauza

Hananu: HA'U SEI HAKLAKEN 79
Ha'u sei haklaken ba ema tomak:
Maromak lia mesak diak.

1. Hodi laran ha'u hadomi Ita Boot nia ukunfuan.
 Hodi hakarak tuir kalan loran.
2. Ha'u sei hili dalan los iha ha'u moris,
 atu la ses hosi Ita Boot nia ukun.
3. Ita Boot deit mak bele fo mai ha'u
 tan susar mak ha'u hetan iha rai nia laran.
4. Maromak nia lia ami matadalan;
 no roman leno ami dalan.
5. Ema nia lia anin hodi bele,
 Maromak nia lia hela nafatin.
6. Diak ba ema sira iha raiklaran
 rona tuir Maromak nia lia. *ss*

Leitura: Eb 10: 11-17

Kristu nia sakrifisiu nia folin

¹¹Am'lulik sira hotu kaer sira nia knaar loran loran, hodi hasa'e fila fila sakrifisiu sira nebe la bele kasu sala. ¹²Maibe wainhira Kristu hasa'e tiha ba nafatin sakrifisiu ida deit atu kasu sala, tur iha Maromak nia kuana, ¹³iha nebe Nia hein dau-daun to'o tempu nebe nia funubalun sira sai nia ain fatin. ¹⁴Basa ho sakrifisiu ida deit, Nia halo los ba nafatin sira hotu nebe Nia halo santu. ¹⁵No Espiritu Santu fo sasin ba ida ne'e mai ita; basa dehan tiha: ¹⁶“Ne'e mak aliansa nebe Ha'u halo ho sira wainhira loran hirak ne'e mosu mai, Na'i dehan: Ha'u sei tau Ha'u nia ukunfuan iha sira nia fuan no hakerek nia iha sira nia hanoin;” ¹⁷Nia dehan tan: “Ha'u sei la

hanoin tan sira nia sala, ka sira nia hahalok aat.”¹⁸Wainhira sala hotu kasu tiha ona, sei la iha tan buat karan ba sala

Hananu **MORIS HIAS ONA, ALELUIA** 350

Moris hias ona, aleluia.

Kristu Jesus iha ita leet.

1. Tan ne'e ha'u hamriik, aleluia,
Iha ita oin, Jerusalem.
2. Jerusalem, cidade boot no furak;
sidade harii met-metin, aleluia,
povu sira hakat ba ita.
3. O nia kota laran be hakmatek;
o nia uma laran diak nakonu, aleluia;
tan ita Na'i Maromak

Hananu Magnifikat: (ida ne'ebe imi hatene)

HAROHAN

Ita harohan ba Na'i moris hias, atu haraik Niniia tulun no bensaun mai ita, nune'e ita bele too ba futuru be ita hein

1. Maromak laran luak no laran diak, haraik mai ami oratoriano sira, funturu diak no matenek. Ita harohan
2. Kristo Maromak, ami Maksoin, tulun ami laran metin deit ba Ita, iiha ami moris ne'e. ita harohan
3. Kristo roman no ema houtu nia Maksoin, haraik roman esperansa nia ba ami nia fuan. It harohan
4. (livre)

Ami Aman,

Orasaun mak taka

Kristo Maksoin, hataik mai ha''u;
intelizensia atu bele komprende ita nia hakarak mai ha'u
rajaun atu ha'u bele hakotu ha'u nia hakarak ba Ita Boot
matan moris hetan ita iha ha'u nia maluk sira
matenek atu hasoru ita, iha hakarak atu hatene ita,
fuan atu hadomi ita, tilun atu rona ita,
matan atu haree Ita, natal atu haklaken Ita,
dalan iha moris ne'e, atu fo ksolok ba Ita,
pasensia atu hein Ita no perseveransa atu buka Ita.
Haraik esperansa be ferpeito ida mai ha'u,
Nune'e too iha ha'u nia moris nia rohan
Ha'u sei hasoru ita, oin ho oin
Horik ho It aba nafatin.
Amen.
Maria Sarani sira nia Tulun, harohan mai ami.
Hodi Padre,

BOAS FESTAS PASCOA